

I øvrigt følger det foreliggende Forslag det af Ungdomsudvalget udarbejdede bortset fra enkelte Ændringer af mere formel Natur, og Ministeriet kan derfor henholde sig til *Udvalgets nedenfor optrykte Bemærkninger*, idet man her blot skal meddele følgende Sammen drag af Forslaget, saaledes som det her foreligger med de af Ministeriet foretagne Ændringer:

Forslaget giver en nærmere Bestemmelse af de forskellige *Højskoleformer* (Folkehøjskoler, Faghøjskoler, Landbrugsskoler, Daghøjskoler), delvis som disse allerede har udformet sig i Praksis.

Adgangen til at *oprette Højskoler* foreslaas lettet:

- a) ved at en Skole kan godkendes med Ret til straks fra Oprettelsen at modtage statsunderstøttede Elever (tidligere først efter 2 Aars Virksomhed),
- b) ved at en Skole kan opnaa direkte Statstilskud efter 1 Aars Virksomhed (tidligere 2 Aar). Til Gengæld kræves der i dette Aar 15 mod tidligere 12 Aarselever.

Medens Lærervirksomhed ved en Højskole nu kun kan give *Lønningsanciennitet* ved Overgang til Folkekirkens eller Folkeskolens Tjeneste, foreslaas det, at Lærervirksomhed ved en Højskole af et nærmere bestemt Omfang kan medregnes i Lønningsancienniteten ved Ansættelse ogsaa som Lærer i Statens Tjeneste (Statsskoler, Statsseminarier).

Om Overførelse af *Pensionsanciennitet* er der ikke stillet Forslag, da dette maa afhænge af, om Højskolernes Understøttelseskasse omdannes til en egentlig Pensionskasse.

Der er foreslaaet oprettet et *Højskoleraad* paa 5 Medlemmer. Paa Normeringsloven for Finansaaret 1941—42 er der oprettet en Stilling som *Statsskulent for Ungdomsundervisningen*, til hvem Tilsynet med Højskolerne og de øvrige Ungdomsskoler overdrages. Samtidig vil den nuværende honorarlønnede Stilling som tilsynsførende med Højskolerne bortfalde.

Statens *Tilskud* til Højskolerne foreslaas fremtidig ydet under 3 Former:

- I. Direkte Tilskud,
- II. Tilskud til Skoleophold,
- III. Statslaan.

ad I. Det direkte Tilskud ydes aarligt som:

- 1) *Grundtilskud*: 500 Kr. pr. Skole (som nu).

- 2) *Bygningstilskud*: En Femtedel af 5 pCt., altsaa 1 pCt., af Skolebygningernes Værdi og Værdien af Inventar og Skolemateriel ifølge en særlig Vurdering (nu 10 pCt. af 6 pCt., altsaa 0,6 pCt., af Brandforsikringssummen).

- 3) *Lærertilskud*: Halvdelen af Skolens Udgifter til Lærertilskud, dog ikke af en højere Løn end 5 700 Kr. for hver fuldt beskæftiget Lærer (nu Halvdelen af Lærertilskuden, dog højst Førstelærertilskud paa Landet, d. v. s. 4 600 Kr.).

Herudover foreslaas der til Forstandere og faste Lærere (mindst 540 Timer og 3 600 Kr. aarlig som Løn fra Skolen) af Staten ydet et *Alderstillæg* af 600 Kr. efter 5 Aars fast Ansættelse, stigende med 600 Kr. hvert 5. Aar til 1 800 Kr.

Det nuværende Tilskud til Forstandertilskud (20 pCt. af den højst lønnede Lærers Løn) foreslaas ikke opretholdt.

- 4) *Tilskud til Undervisningsmateriel*: 35 pCt. af Anskaffelsesudgiften (som hidtil).

Et Beløb af 10 000 Kr., der hidtil har været til Ministerens Raadighed, bortfalder fremtidig.

ad II. Efter de nugældende Regler stilles der aarlig et Beløb svarende til 40 Kr. maanedlig for Halvdelen af samtlige Skolers Aarselever i det sidst forløbne Finansaar til Raadighed til *Tilskud til Skoleophold*. Den samlede Bevilling har i Finansaaret 1941—42 (incl. Tillægsbevilling) udgjort 1 100 000 Kr. Bevillingen fordeles efter et for hver Ansøger paa Grundlag af hans Trang beregnet Pointstal, og de enkelte Understøttelser har udgjort fra 13 til 45 Kr. maanedlig. For arbejdsløse betaler Arbejdsløshedsfonden hele Skoleopholdet; for de øvrige Elever dækker Understøttelsen kun den mindste Del af Udgiften.

I de foreslaaede nye Bestemmelser er fremhævet Princippet *Hjælp til Selvhjælp*, idet der kun kan tilstaas den Elev Tilskud, som godtgør, at han selv raader over Resten af det Beløb, som et Skoleophold koster. Dette Beløb fastsættes for hvert Undervisningsaar, og efter Forhandling med Folkeetingets Finansudvalg fastsættes det, hvor stor en Del af Beløbet Eleven selv skal skaffe, idet der paa Grundlag af væsentlig samme Pointssystem som det nuværende opstilles forskellige Satser for Egetbidrag. Arbejdsløse Elever skal kun fremskaffe $\frac{1}{4}$ af det normale Egetbidrag, men skal altsaa fremtidig selv bidrage med noget.